

Uj LA.

T. „Otthon
HUNGARIA, VII

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 159 (1305) sz. * Péntek, 1936 július 17

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Uj lehetőség nyílt a dunavölgyi államok közötti viszony rendezésére

Schuschnigg osztrák kancellár hirlapi beszélgetése egy olasz lapban

Rómából jelentik: Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár nagyjelentőségű nyilatkozatot adott a *Giornale d'Italia* munkatársának.

— A most megkötött német—osztrák egyezmény — mondotta, — hozzá fog járulni a mozgalmos európai légkör tisztázásához. Ugyanis az egyezmény igazi végrehajtásával az európai politikából egy érzékeny pont tűnik el, mely különösen súlyos ellentéteket idézett elő. Németország és Ausztria megegyezése nem változtat Ausztria általános politikai irányzatán. Ausztria külpolitikája is csupán annyiban változik, hogy Bécs és Berlin közelsége megszünteti a politikai viszályt Közép-Európában és a Dunamedencében, ami

előmozdítja mindn állam függetlenségének elismerését és kölcsönös egyenlőségét. Ez pedig általános európai konszolidációra vezet.

— A Duna-völgyi államok egymás közti viszonyai rendezésének a kérdése állandóan napirenden van. Mussolini építőjellegű gondolata visszavezette ezt a problémát a természetes megoldás lehetőségére és ez sikerrel kecsegtet. Ha megkezdik a tárgyalásokat erről az egész Európa számára nagyfontosságú pro-

blémáról Németország közreműködésével, akkor remélhetjük, hogy további és nagyobb gyakorlati eredményeket érhetünk el. Ebből a szempontból tekintve,

a német—osztrák egyezmény igen messzemenő gazdasági eredményeket hozhat, melyek tulmennek magánuk az egyezménynek szűk keretein.

— Ezeket az eredményeket, épügy, mint a német—osztrák megegyezést, kizárólag úgy kell tekinteni, mint komoly hozzájárulást az európai békepolitikához.

Eden angol külügyminiszter nem látja veszélyben Ausztria és Csehszlovákia területi épségét.

Londonból jelentik: A német—osztrák megegyezés ügye szerdán délután szóba került az angol alsóházban is. Az egyik képviselő megkérdezte a kormányt, hogy tartja-e szükségesnek figyelmeztetni Németországot, hogy Anglia barátságátalan lépésnek venné Ausztria és Csehszlovákia területi sérthetlenségének megtámadását.

Eden külügyminiszter, aki most tért haza vidéki pihenőjéről, kijelentette, hogy a jelenlegi körülmények között egyáltalában nem látja szükségét egy ilyen figyelmeztetésnek.

Titkos záradékok az osztrák—német egyezményben Csehszlovákiának is egyezményt ajánl Németország

Londonból jelentik: Londonban elterjedt hírek szerint a német—osztrák megegyezésnek két titkos záradéka van. Az egyik szerint Ausztria háromszázezer főre emeli haderejét, a másodikban arra kötelezi magát, hogy három évig nem ülteti trónra a Habsburgokat. Hitler eredetileg a restaurációról való teljes lemondást kívánta, ebbe azonban Schuschnigg kancellár nem ment bele. Ezek a hírek Párizsban is elterjedtek és *Pertinax* az „Echo de Paris”-ban azt írja, hogy Bécsben már meg is kezdték az osztrák vezérkar német mintára való átszervezését. Egyes párizsi hírek szerint a német kormány Csehszlovákiának is hasonló egyezményre tett ajánlatot, mint amilyent Ausztriával kötött s ezzel van összefüggésben Hodzsa bécsi utja is.

Bécsből jelentik: A *Neuigkeiten Weltblatt* szerint Hodzsa csehszlovák miniszterelnök, aki mint magánszemély tartózkodott Bécsben, szerdán hosszabb üdülésre Karinthiába utazott.

Távíratváltás a magyar és német külügyminiszterek között.

Berlinből jelentik: Kánya Kálmán, magyar külügyminiszter a német—osztrák megegyezés alkalmából a következő távíratot intézte Neurath báró, birodalmi külügyminiszterhez:

— Benső szükségét érzem annak, hogy a sikeres német—osztrák megegyezés alkalmából őszinte örömet és megelégedésemet közöljem Önnek. Teszem ezt abban a meggyőződésben, hogy a megegyezés nemcsak a két szerződő országra, hanem egész Európára jelentős lépés az általános megbékélés felé.

Nagyméltóságodnak ehhez a sikerhez a legszívélyesebb szerencsekívánataimat küldöm.

Neurath báró a következő választáviratot küldte Kánya Kálmánnak:

— A legszívélyesebben köszönöm Nagyméltóságodnak a német—osztrák egyezmény megkötése alkalmából kifejezésre juttatott meleg szerencsekívánatait. Nekem is meggyőződésem, hogy a két ország közötti megegyezés nemcsak az érdekelt országokra nézve fog áldásosnak bizonyulni, hanem ezeken tulmenően lényeges lépést jelent a nemzetközi helyzet enyhülésére felé.

Az angol munkáspárt kiáltványt adott ki a kommunizmus ellen

Londonból jelentik: Az angol munkáspárt országos bizottsága kiáltványt adott ki, melyben élesen állást foglal a kommunizmus ellen és elítéli az ugynevezett „egységfront” létrehozására irányuló kommunista kísérleteket.

A tapasztalat — úgymond — azt mutatja, hogy a kommunizmus csak zavart és bomlást hozna magával, azért nem lehet szó arról, hogy az angol munkáspárt egységes fronton dolgozzék a kommunistákkal.

A vörös forrongástól a hit fehér ragyogásáig

A sok híresztelésből, mi Franciaország felől hallatszik, hajlandó a távoli más országok egyszerű embere azt a helyzetet kiolvasni, hogy odaki, az európai szabadságforradalom egykori kitörése helyén új társadalmi robbanások fognak előállni. Hogy ott megérett minden az ugynevezett szélsőbaloldali uralomra, a bolsevizálódásra.

A legutóbbi francia választásokon csakugyan feltűnő nagy számmal győztek addigi számukhoz képest a kommunisták. Ezt az előretörést színezte el tulságosan a világsajtó. Pedig lényegében a parlamenti erők az új választásokon se nagyon változtak. A baloldalt alkotó ugynevezett „Népfront” pártjai együttvéve tíz-husz mandátummal kaptak többet, mint amennyivel a korábbi parlamentben rendelkeztek. A középső és jobboldali pártok azonban tovább is megtartották tekintélyes arányukat.

Annyira megtartották, hogy amennyiben a Népfront egyetlen polgári pártja, a radikálisoké, csak ketté oszlik és egyrésze a középső pártokhoz csatlakozik: a mai baloldali kormány alól kihull a többség. Ezt annakidején, a választásokról szóló fejtegetéseinkben, számszerűen is részleteztük. A kommunisták a választásokon nem a jobboldal és a közép rovására győztek, hanem a Népfronton belüli pártársuk kárára; a radikális polgári pártnak (Herriotéknak) okoztak ötven mandátumra menő veszteséget.

Azóta is ugyanez a radikális párt az, mely egyre erőteljesebben fordul a kommunistáknak a Népfrontban való tultengése ellen. Együttel mind határozottabb rosszalást éreztet a kormány gyöngesége miatt is, mely az országban indított felforgató mozgalmaknak nem vet véget. Herriot lapja, az „Ere Nouvelle”, s a másik tekintélyes radikális lap, a „La République” napról-napra fokozza támadásait a szélsőbal és a bolsevizálódás ellen. És igen jellemző, hogy még a radikálisok szélsőbaloldali szárnyának, Daladier közelmárxista csoportjának a lapja, a „L'Oeuvre” is mindinkább bírálóan és aggodóan szólal meg a helyzet vörösödése miatt.

A múlt héten történt, hogy a francia szenátus előtt Salengro (szociáldemokrata) belügyminiszter a sztrájkok elfajulása ellen nyilatkozott. Megígérte, hogy a kormány az üzemek megszállását nem fogja tűrni. Az akkori távirathírek szerint a szenátus ezért a kormányt *egyhangulag* „bizalmat” szavazott, s csak mintegy 70-en tartózkodtak a szavazástól, viszont 225-en vettek részt benne. E táviratok nyomán arra lehetne következtetni, hogy a kormány tényleg valami tulságos bizalomnak örvend.

Ma már kezünk ügyében vannak a franciaországi lapok részletes tudósításai arról a nevezetes szenátusi ülésről. Kitérünk belőle, hogy a szenátus valóságos vesszőfuttatás alá vette a belügyminisztert, s nem bizalmat szavazott neki, hanem kényszerítően előírta számára az elvadult sztrájkok elleni föllépést. A dolog úgy történt, hogy Bienvenu-Martin *radikálispárti* szenátor, ki a *baloldal* tapsai közt lépett a szószékre, ezt a kérdést intézte a belügyminiszterhez: „Vajjon tűrni fogja-e tovább az üzemek elfoglalását, melyek merényletek a köz-

ni szavaz-
ster így fe-
hog véget
kilengésnek.
a kérdéstevő
ster ur nem
enátus tapsolt,

Delattre ismét nyilatko-
zásra kényszerítve mondta határozot-
tabban, hogy „a kormány minden alkalmas
eszközzel véget fog vetni az üzemek, vállalati
irodák és gazdaságok elfoglalásának.” A szená-
tor erre a következő napirendi javaslatot tette:
„A szenátus tudomásul veszi a kormány nyi-
latkozását, s számít arra, hogy a kormány a
törvények teljes tiszteletben tartásával bizto-
sítja a közrendet. Ezzel átér a napirendre.”
Ezt az indítványt szavazta meg aztán a szená-
tus egyhangulag; ez volt az a bizonyos „bi-
zalom-nyilvánítás”.

Június 29-én Henry Bordeaux, a híres re-
gényíró fogadta a francia Akadémiában üd-
vözlő beszéddel az ujonnan taggá választott
Duhamelt, az emberi szenvedések megható
szavu költőjét. A szellemi életnek ezen a ne-
vezetes ünnepén ott volt Párizs minden jelen-
tős szereplője, s különös elragadtatással tapsolt
Bordeaux-nak, ki különben a francia katolikus
közéletnek is vezető embere. Ez a Henry Bor-
deaux mondotta egy bécsi újságíróknak a kö-
vetkezőket:

— Franciaország a társadalmi nyugtalan-
ságok korszakán megy keresztül. Ezek a nyug-
talanságok azonban elmúlnak, mert győzni fog
nemzetünk kipróbált egészséges emberi esze és
rendérsége. Ne higgye ön, hogy azok a kísérle-
tezesek, melyek most itt nálunk folynak, ered-
ményteliségük is fognak járni. Az ország fölbred
és megint a valóságok felé irányítja az útját, s
nem képzelgő rögeszmék után fog haladni,
amik éppenny veszélyesekek, mint károsak, ho-
lott van elég igazi társadalmi reform, amit
csakugyan meg kell valósítani.

Bordeaux aztán még kifejezte, hogy ő a
megújulást a „Tűzkeresztesek” és más hasonló
alakulatok révén várja, melyek már kéznél
vannak, vagy még a jövőben létezők fognak.
Ő maga nem tagja egyik ilyen ligának se, de
rokonszenvezik velük. A „Tűzkeresztesek”-nek
Pétain tábornagy is nagy barátja.

Az újságíró kérdést tett, vajjon ezek az
alakulatok nem működhetnének együtt a kor-
mánnyal? Mire Bordeaux így felelt:

— Bizonyára nem, mert a kormány a
kommunizmus uszályhordozója. Csak folytas-
sa tovább a kísérletezéseit és mi majd meglát-

juk, hogy milyen eredményekre jut úgy a bel-
ső, mint a külső politikában. És aztán, ha ők
lejárta, valami új fog jönni, vagyis inkább a
nemzeti erélynek valami megújulása. Azok a
válságok, melyeken ma átmegyünk, majdnem
elkerülhetetlenek a népek életében. — olyanok,
mint a betegségek az egyes szervezetekben.

A francia belső állapotok képéhez hozzá-
tartozik, hogy a papság, s élükön a püspökök
odaadó buzgósággal lépnek föl híveik körében
a társadalmi bajoknak a gyógyításáért. Terjesz-
tik a XIII. Leó és XI. Pius pápa körleveleit,
melyek a munkások és a munkaadók közötti
viszonyok igazságos és szerető rendezését írják
elő. Verdier párizsi bíbornok-érsek a mai fran-
cia helyzetéhez mért részletességgel adott ki ta-
nítást egyházmegyéje munkásai és munkaadói
részére. Őt követték hasonló tanító iratokkal a
többi püspökök.

Legutóbb a marseilli püspök tanító irata
jelent meg, mely a pápai körlevelekre utalva
hangoztatja, hogy a mai társadalmi rendnek
hibái vannak, s szeretettel és igazsággal föl kell
karolni a munkások érdekeit. A katolikusok
kötelességét abban látja, hogy pártokon és el-
fogultságokon felülemelkedve, s bizonyos mér-
tékekben még jogos érdekeiket is föloldozva,
keressék a társadalmi békét. Buzdít arra, hogy
a munkások és munkaadók keresztény szak-
szervezetekbe tömörülve találják meg közös

érdekeikre a kiegyenlített. Különbséget tesz a
„kommunizmus” és a „kommunista” között.
A kommunizmust, mint a család, a vallás és
a tulajdon elleni tévtant az egyház elítéli. „A
kommunista azonban éppenny, mint mi: Is-
ten gyermeke, testvérünk, akit szeretnünk kell
és ki kell mentenünk tévedéséből. E célból
eszünkkel és szívünkkel egyaránt kell dolgoz-
nunk.”

És megszólal a Gustave Hervé lázas hang-
ja, a „La Victoire” című erős nemzeti irányu
lapban. Szemrehányást tesz a radikálisoknak,
hogy a kereszténység ellen folytatott háboru-
jokkal, a szabadgondolkodásu iskolákkal ők
lazították meg a nép lelkében a fegyelmet és
erkölcsöt. Ők az okai a mai forradalmi hullám-
nak. És amit most a szenátusban a hullám
föltartóztatására tettek, az csak kezdete a ve-
zeklésnek.

Végül még egy adomáról emlékezünk
meg, mely ott kering a párizsi körökben, s al-
kalmas arra, hogy színesen jellemezze a hely-
zetet. A párizsi „Notre Dame” székesegyház
esténként fényes kivilágítással ragyog, hogy
imára hívja magához az embereket. Léon Blum
miniszterelnök, kinek szemben áll a palotája,
elragadtatva nézi a templomot. És odafor-
dul egy nála levő katolikus barátjához s ezt mon-
dja neki:

— Látod, ez a különbség Spanyolország és
minközöttünk. Ők fölgyújtják a templomot, mi
kivilágítjuk.

A francia képviselőház megkezdte tárgyalásait a hadiipar államosításáról és a Francia Bank átszervezéséről

Az egyik bizottságban leszavazták a repülőgépgyártás államosítását

Párizsból jelentik: A július 14-iki nemzeti
ünnepen, a Népfőnt felvonulása utáni nép-
gyűlésen Leon Blum miniszterelnök arról nyi-
latkozott, hogy mire a képviselőház szünetidőre
megy, a Népfőnt programjának jórészét már
meg is valósítják.

— Még ezen a héten — mondotta — a
képviselőház tárgyalni fogja a háborus ipar
államosításáról, s a Francia Bank teljes újjá-
szervezéséről szóló törvényterveket. Azután a
nagy közmunkákra, a hitelforgalom megszer-
vezéséről s az árakulások ellenőrzéséről fog-
nak tárgyalni.

Párizsból jelentik: A képviselőház légügyi
bizottsága szerdán délután tárgyalta a hadi-

repülőgépgyártás államosításáról szóló javas-
latot. A bizottság 11 szavazattal 9 ellenében el-
vetette Delattre előadó jelentését, melyben a
javaslat elfogadását ajánlotta.

Delattre ezért lemondott előadói tisztéről.

A képviselőház pénzügyi bizottságában
Vincent Auriole pénzügyminiszter bejelentette,
hogy a kormány véget vet a frankkal való
üzérkedésnek. Július 16-tól kezdve tilos min-
den frank-akció a francia bank címleteivel, ha
csak arra a kormányhatóságok részéről engedélyt nem adnak.

Tájékoztatót a miniszter a francia bank
főtanácsának átszervezéséről is.

Az ismeretlen ismerős

Írta: Dietl Fedor

Sajnos, sóhasem adta meg nekem a Sors,
hogy merész lendületében kövessem derek ba-
rátomat, aki bárhol megfordul, mindenütt új
testvérekre bukkan az új ismerősök nagy nép-
vándorlásában. Bármerre jár, azonnal apró lár-
saskör alakul körülötte: asztaltársaság, dalárda,
sportegylet — és valamennyien árkon-bokron,
tűzön-vízen át hűségesen kitartanak mellette új
barátai közül.

Ezzel szemben én, mint afféle magányos
bölény járom a világot s ha történetesen mégis
kötélnek állok és a magam szakállára kötök új
ismeretséget, az előbb-utóbb, egész bizonyosan
menthetetlen botrányba ful.

Igy történt ez akkor is, amikor egy emlé-
kezetes budai estén a mostoha Véletlen rám-
szabadította az „Ismeretlen Ismerőst.”

Nyíltan kijelentem, eszem ágában sem
volt megismerkedni a csenevész kis emberrel,
aki megfontoltan közeledett asztalomhoz a sas-
hegyi zöldvendéglőben. Azt hittem első pillá-
matban, esőndes vacsoratárs válik belőle, —
olyasvalaki, akivel számtalanszor ebédel együtt
a magamfajta utas, ha másutt nem, az étkező-
köcsiben, — s azután sohse látja többet.

Ez a komolyképi, pápaszemés emberke
azért mégiscsak más volt valahogyan. Csupa
előzékenység, csupa udvariasság. Amint oda-
tipegett hozzám, a kalapját forgatva mormo-

gott valamit. Nyilván bemutatkozott. Mormo-
gására én is visszamormogtam s ezzel helyet
foglalt. Ettől kezdve már nem jutottam szó-
hoz...

Vendégem mint új Demosthenes, azonnal
magyarán, szónokolni kezdett. Pillanatok
alatt csordultig telebeszélte a fejem. A fölmér-
hetetlen szóáradat egyetlen komoly alapja az
volt, hogy mi már voltaképpen régi ismerősök
vagyunk. Öreg cimborák, akik alig vártuk,
hogy végre együtt töltsünk egy kedélyes estét
a fehér asztalnál. Új barátom csak úgy sister-
gett a lelkesedéstől.

— Hej, öcsém — még a világon se voltál,
amikor feleségül kértem a nagynénédet, — haj-
togatta virágos hangulatban a szenvedélyes
vendég. Közben sűrű pislogással nagyokat kor-
tyolt a kadarkából. Új féllitert rendelt. A ci-
garettáimat óvatos litokban rövid szivarra cse-
rélt be és miután kissé méltatlankodott, ami-
ért semmi hajlandóságot nem mutattam a
„bruderivásra”, egyszerre csak eltűnt.

Faképnél hagyott a kifizetetlen számlájá-
val együtt.

Bármilyen higgadtan igyekeztem megítél-
ni a helyzetet, új ismeretlenem magatartását
mégis közönséges tolakodásnak voltam kény-
telen minősíteni. Egyetlen vigaszom maradt:
„Egyszer, — de soha többé!”

Mert, hogy ezentul sehol nem találkozom
a váratlan emberkével, arra fogadni mertem
volna.

Egy hét sem telt bele, — máris viszontlát-

tam! Mint ahogyan fölösleges idegenhez illik,
pontosan a legrosszabbkor érkezett. Izgalmas
hercehurcában, ezer meg egy tennivaló között,
napi hajszá tetőfokán állított be hozzám egy
napsugaras délelőtt. Maga volt az eleven szem-
rehányás!

— Szóval rólam megfellekedtél...

— En? Hogyan?

— Hát a szabadjegyek, — hiszen meg-
ígérte...

Készséggel bevallom, nem abban a remény-
ben indultam el valamikor az újságírás mes-
gyéjén, hogy mint bőségszaruból boldog-bol-
dogtalannak, jöttment vadidegennek ész né-
kül osztogassam a szabadjegyeket. Mégis, mint-
ha valami földerengett volna bennem a nagy
fogadkozások szóáradatából, amely akkor este
végighömpölygött rajtam. Csakugyan lehetett,
hogy menekülésem érdekében füt-fát ígérget-
tem a jeles egyszerűségében eljött ígéreteim
beváltására.

Mitévő legyek? Az ilyen pillanatban ember
legyen a talpán, akinek eszébe jut valamilyen
rohamsegély-megoldás.

Szép szóra fogtam az ügyet.

— Majd jövő héten! Akkor lesz szabad-
jegy — magyaráltam és nagy hirtelen koto-
rázni kezdtem az íróasztalomban. Abban re-
ménykedtem, jövő hétig talán elfelejti óhajta-
sait halkszavu látogatóm, akiről azonban ha-
marosan kiderült, hogy a legkövetkezősebb
egyénségek közé tartozik.

Azontul ugyanis végleg nem volt föle

Németország emlékiratot intéz Angliához

Angol-német együttműködésre tesz javaslatot. — Pápen további előterjesztéseket tesz Berlinben az osztrák-német egyezmény végrehajtására

Bécsből jelentik: Pápen német követ szerdán Berlinbe utazott, hogy német illetékes körökkel megbeszélést folytasson a német-osztrák meg egyezéssel kapcsolatos részletek felől.

Londonból jelentik: A *Morning Post* szerint a német kormány a jövő héten emlékiratot intéz Angliához, melyben az Ausztriával kötött megállapodást magyarázza. Az emlékirat függelékében a német kormány angol-német együttműködést indítványoz és egészen új, meglepő javaslatokat tesz.

Ez az emlékirat lesz — a lap szerint — a formális válasza az angol kérdőívre.

Innitzer bíbornok üdvözli az osztrák-német egyezményt

Bécsből jelentik: Innitzer bíborosérsek az osztrák püspöki kar nevében levelet intézett Schuschnigg kancellárhoz. Ebben őszinte örömeinek ad kifejezést a német-osztrák meg egyezést felett, mely az osztrák és német nép érdekein túlmenően is rendkívüli jelentőségű. Nemcsak arra alkalmas, hogy a háború veszélyét elhárítsa, de arra is, hogy lehetővé tegye az államok közötti kapcsolatok rendezését és a gazdasági föllendülést.

A rexisták folytatják a harcot a parlamentben a nagy belga pénzügyi botrány miatt

Aktalopás is történt a pénzügyminiszteriumban

Bruzellesből jelentik: A képviselőház legutóbbi ülésén a rexisták interpellációt terjesztettek elő a nagy belga pénzügyi botrány ügyében.

Az igazságügyminiszter az interpellációra válaszul kijelentette, hogy a rexista lapok értesülései valószínűleg ellopott okmányokból származnak. Az okmányok bizalmas természetűek voltak, s a pénzügyminisztérium őrizte azokat, ahonnan csak a hivatalos titok meg-

Nincsen semmi kétség:

Sem a „Luxus-krémek”, sem „csoda-krémek”, sem „utánzatok” nem pótolhatják a

NIVEA-CRÉME-T.

Mert az egész világon nincsen más krém, amely szintén a bőrpoló eucertet tartalmazná, pedig

ezen alapszik a Nivea Crème meglepő hatása. — Tehát: Csak Nivea Crème-t és semmi mást!

Mussolini az angol-olasz együttműködés megkezdését óhajtja

Harmincnégy vasúti kocsival olasz gyümölcs Londonban. — Huzavona a locarnói hatalmak tanácskozására körül

Rómából jelentik: Mussolini szerdán nyilatkozott az *Evening Post* római levelezőjének.

— Az angol-olasz háborús veszedelem — mondotta a Duce — a megtorlások megszüntetésével és a földközi-tengeri számszelelti angol hajórajok visszavonásával végleg kiküszöböltnék tekinthető. Most már csak az van hátra, hogy a kívánatos együttműködés meginduljon Anglia és Olaszország között.

Bár a megtorlásokat csak szerdán oldották fel. Londonban máris megjelent 34 vagon olasz gyümölcs, melyet az angol főváros legnagyobb piacán nyomban áruba is bocsátottak.

Franciaország sürgeti, hogy Olaszország és Németország nélkül kezdjék meg a brüsszeli értekezletet.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség megerősíti azt a hírt, hogy Franciaország a leghatározottabban óhajtja, hogy a három locarnói hatalom, Franciaország, Anglia és Belgium brüsszeli értekezletét július 22-én megtartsák. Ez az értekezlet a három hatalom együttműködését hangsúlyozná Berlin és Bécs új barátkozásával szemben. Franciaország azért ragaszkodik ehhez a gondolathoz, mivel azt hiszi, hogy szövetségesei a gyengeség jelelnek tekintenek, ha ettől eltérne.

Ezzel szemben London ragaszkodik az értekezlet elhalasztásához, hivatkozva arra, hogy Olaszország részvétele nélkül az értekezlet nem fejthet ki eredményes munkát.

Olaszország viszont csak az esetben hajlandó résztvenni az értekezleten, ha Németország is kezdet óta ott lesz a tanácskozásokon. Franciaország azonban mint ismeretes, csak a tanácskozások második felére akarja Németországot meghívni. Anglia ezért az értekezlet összehelyezését azt ajánlja, hogy ezidőszent csak diplomáciai levelezéssel tanácskozzanak egymás között a három állam: Franciaország, Belgium és Anglia kormányai.

nyugtom. Reggel ott virrasztott a kapu előtt, délután telefoncsilingeléssel emlékeztetett igéretemre, délután levelet küldött, este táviratozott. Amugy kapásból kiszámítottam, hogy a forgalmi költségekért, amelyeket a remélt szabadjegy érdekében befektetett, páholyt is válthatott volna a földkerekség legdrágább színházába.

Mégsem tágitott!... En meg talán még a föld alatt sem lehettem volna tőle biztonságban. Utólrát, bárhogyan igyekeztem egerutat elni.

— Igéret szép szó... — mondta hamiskásan.

Végül elrösteltem magam. Kicsaptam az asztalra egy működő színlelőadás aznap esti belépőjegyét.

— Tessék!
Ismeretlenem eleinte kissé bizalmatlanul forgatta a jegyet. Bizonyosan szivesebben vette volna, ha páholyt nyújtok át neki a Nemzeti Színház valamelyik bemutatójára. Nagynehezen mégis szedte a sátorfáját. Elkotródott. Botorul azt hittem, megpróbáltatásom véget ért...

Másnap, mielőtt felocsudtam volna kába reményeimből, máris ott termelt nálam. Szinte rámtörte az ajtót. Hüledezve láttam, hogy esőndes kis emberkém egyetlen éjszakán verszomjas martalóccá változott. Jegykérő ismeretlenből elkeseredett „ügyfélle” fejlődött, aki most már nyílt sisakkal irtóhadjáratot indított ellenem és vélt „jogos érdekeiért” harcolni készült

sértése folytán kerülhettek nyilvánosságra.

Az igazságügyminiszter vádjai alapján vizsgálat indult, melynek során kihallgatták Leon Dégrellet, a rexista mozgalom vezérét, aki tagadta, hogy az értesülések okmánylopás útján kerültek volna birtokába. Az újságírói titoktartásra hivatkozva azonban nem hajlandó elárulni, hogy a szerkesztőségek hogyan jutottak ezekhez a bizalmas értesülésekhez.

— utolsó leheletemig. Kiabált. Hadonászott:

— Jóvátételt követelek — rikácsolta. — Az ilyen pocsk előadást végigszenvedtetni... becsületsértés...

Elképédtem. Csakugyan ez lett volna az eredménye szolgálatkés igyekezetemnek? A fölhevült embert birkatürellemmel csitítottam. Hiszen ugy festettem öcngársága mellett, mint Quinbus, Flestrin a liliputiak között... Hosszas rimánkodás után, nagynehezen sikerült megbékítenem...

Hanem azután végleg nyakamba szakadt a megpróbáltatás. Emberem napról-napra — mint mondotta — „kítüntetett bizalmával.” Mennyi gyötrelmes órát szerzett nekem ez a meg nem érdemelt „bizalom!”

Ismerősöm ugyanis vérszemet kapott... „Jóvátétel” fejében most már nem csak követelt, de valósággal sarcolt szabadjegyekért.

Érdeklődési köre határtalanul bizonnyult... Meddő dolog volt, hogy időnként egyik két rossz filmbemutató jegyével igyekeztem magához téríteni. Nem foszlott meg bizalmától... Sőt! Mindez csak olaj volt a tüzre. Most már nem kért, de követelt, parancsolt, fenyegetőzött. Irtózatoss „szabadjegyhiéna” arányai bontakoztak ki az apró emberből. Már ott tartottunk, hogy a béke érdekében, már szinte remegő aggodalommal lestem a szemérem minden kívánságát. Marhavásártól virágkiállításig nem volt ünnepség, ahová sokszor emberföltölti erőfeszítéssel né igyekeztem volna neki helyet

szorítani. Inkább magam otthon maradtam ismeretlenem kedvéért. Elértem ezekután, hogy időnként leereszkedő jóindulattal, vállveregető fölénnyel nyugtáztam verejtékes igyekezetemet. Néhanapján még bölcsen ki is oktatott, hogyan, kinek az útján lehet hozzájutni egy-egy szabadjegyhez. Már „megrendelésre” dolgoztam...

Nem tagadom, volt pillanat, amikor borotvaélen táncolt közöttünk a helyzet. Töprengve válogattam a megoldások között, vajjon egyszersmindenkorra leszámoljak-e vele, vagy töredelmesen bocsánatot kérjek a súlyos mulasztásért, amellyel jegyköveteléseim elől kitérni próbálkoztam.

Hetekig tartott már a reménytelen küzdelem, amikor hosszas tépelődés után mégis a nyílt megoldás mellett döntöttem. Amikor ismeretlenem legközelebb jelentkezett, vérfa-gyaszto nyugalommal közöltem vele, hogy ideje lejárt: Sem színházjegy, sem filmutalvány, sem főpróba meghívó, sem kongresszusbelépő, sem virágkiállítás, sem marhavásár nincs többé... Nincs és nem is lesz!...

Megingott, mint a viharkorbácsolt fenyő. Látszott rajta, hogy nem hisz a fölénnek. Azt képzelte, félrebeszélék. Amikor egy egész világot hívtam tanubizonyosságul, a esenevész ember szemében hirtelen vad gyűlölet lobbant fel. Tehetetlen dühében letegezett...

— Ezért meglakolsz!...

És eltűnt — nyomtalanul... Azóta sem sikerült megtudnom: ki is volt ő voltaképpen?...

MA!

HEYMAN SZINKÜR

Minden igaz keresztény filme, amit látni kell:

"NE SIRJ EDESANYAM"

A lourdesi csodatételek egy megható történet keretében!

A hamisító, akiről kiderült, hogy — zseni

Pár évvel ezelőtt robbant ki az a világra szóló hamisítási botrány, melynek hőse Alceo Dossena olasz szobrász volt. A bírósági tárgyalások után az izgalmas per aktái az irattárba kerültek és lassan bevonta őket is a feledés porrétege. De a botrány főszereplője elkerülte az iratok és a hamisítók közös sorsát, a feledést. Az érdeklődés középpontjában tudott maradni hamis szobrainak komoly művészi értéke révén. Pszichológusok foglalkoztak vele, hogy megállapítsák, milyen lelki összetételű az olyan ember, aki letűnt századok szellemiségébe annyira bele tudja magát élni, hogy a keze alól kikerült alkotások tökéletes testvérei a régi műalkotásoknak. A leleplezés után összegyűjtötték Dossena hamisítványait és Berlinben kiállítást rendeztek belőlük. De Dossena, ez a zseniális művész és hamisító rövid ideig élvezhette a világhírt. Milánó melletti villájában fiatalon, 52 éves korában nemrég meghalt.

Tulajdonképpen tehetségének és adottságainak köszönheti művész-tragikumát. Már mint kis gyerek szobrász akart lenni. Később azonban hiába iratkozott be a római művészeti akadémiába és hiába volt minden igyekezete, egyetlen művével sem sikerült kiugratni a hírnév felé társainak alkotásai közül. Komoly művészi törekvéseire jellemző, hogy behatóan foglalkozott a művészettörténettel. Különösen a korai görög és a kora reneszánsz művészek termékenyítették meg a fantáziáját. Szoborvázlatokat készített ezeknek a koroknak stílusában. Egy ilyen szobra hívta fel a figyelmét egy élelmes műkereskedőnek Dossena-ra. A kereskedő több kora reneszánsz stílusú szobrot rendelt meg nála, amelyek annyira tökéletesen utánozták a régi munkákat, hogy si-

került őket eladogatni több amerikai és európai gyűjtőnek, sőt múzeumnak is.

A berlini nagy Dossena-kiállításon közel ötven szobrárt mutatták be, amelyek közül a legmegkapóbb hatású az a londoni British Muzeumnak eladott görög Athene-szobor volt, amely stílusban tökéletesen hasonlított a legjobb Kr. e. V. századi archaikus szobrokhoz. Patinázása, anyaga, az egyes részek letörése és a repedések megtévesztésig utánozták e korból származó eredeti műveket. Hogy milyen csodálatos belelési készsége volt a régi korok szellemiségébe és stílusába bizonyítja az a Simone Martini irányához tartozó 13. századi Angyal, mely Németország egyik nagy gyűjteményében foglalt helyet a leleplezésig. A bensőséges vallási áhitat párosul ebben a szoborban a finom, nőies bájjal.

Sokrétű tehetsége nemcsak a lírai hangulatu szobrokban alkotott megkapó műveket, hanem a drámai erő kifejezési készségével is rendelkezett. A newyorki Metropolitan Múzeumból való az a férfi mellszobor, melyet Verrocchionak, a nagy olasz zseni sajátkezű munkájának tartottak és amely a férfias erő és a drámai kifejezés mesteri ábrázolásának mutatja Dossenát.

Ezeknek az érdekes hamisítványoknak a leleplezése már nem olyan rendkívüli történet, mint Dossena alakja. A kereskedő a nagy összegért eladott művek után, nagyon zsongoriant, fizette a mestert. Egy heves veszekedés után Dossena följelentette társát. A botrány ki-tört, a kereskedőt több évre lecsukták, számos tudós és múzeumdirektor karrierje roppant ketté, egyedül Dossena járt jól, mert amit eredeti szobrai nem tudtak megszerezni neki, azt megszerezték hamisítványai, a világhírt!

Kerékpárverseny és poni-lovaglás, azonkívül az ötlet és ügyesség minden tréfás és vidám alkotása sorakozik fel vasárnap, július 19-én délután négy órától a püspöki palota angol-kertjében, ahol az Erzsébet Árvaház javára nagyszabású kerékpárversenyt rendeznek. Lesznek cserkészmutatványok, tombola, horgászat a szárazon, gyorsfűnyképezés, kacsa-vadászat és lacikonyha. A fagyalt, virág és gyümölcs-sátrakban a város legszebb és legkedvesebb asszonyai segédkeznek, a gyermekek lovagolhatnak, vagy virágos ponifogaton kocsikázhatnak. A kerékpárverseny három csoportjában a nagyok, a gyermekkerékpárosok és a triciklisek, rollerekkel versenyzők vehetnek részt. Mind a három csoport versenyzői külön ezüst I. bronz II. és oklevél harmadik díjat nyernek. Benevezni lehet Benedek Ferenc villanyserelési üzletében, Sas-passage és az "Uj Lapok" kiadóhivatalában. Benevezési díj 15 lei.

Erős Muki temetése. Csütörtökön délután temették el a Haller-kápolnából Erős Sándor (becézett nevén Muki) színész, aki több évtizeden át a színház legkiválóbb kóristája volt. Szép tenorhangja valamikor az operadiádásokon érvényesült. Aránytalanul kis termete miatt nem tudott a színpadon érvényesülni, mint színész, de kisebb szerepekben mindig megálta a helyét. Sok operát könyv nélkül tudott. Feleségének kis háza a kertje van a szőlőben s ott évtizedeken át fajnyultenyéztéssel foglalkozott. Alatkiallításokon több aranyérmét nyert nagyfűtű állattalval. A nyulbőr árából egészítette ki szerény keresetét, amire mióta az állandó magyar színház megszűnt, nagyon is rá volt szorulva. Aorta tárgulása és előrehaladott érelmeszesedése volt, de betegségét nem vette komolyan. Halála előtt még egy nagyobb mulatságon vett részt, ahol régge lig mulatott, ivott, énekelt a többiekkel. Tegnapelőtt reggel, reggelizés közben hátrahanyattott s pár perc alatt szíve megszűnt dobogni. 81 éves volt.

Az Iparosnők Mária-kongregációja az Immaculata zárdában jótékonycélna fagyalt-délutánt rendez vasárnap délután 5 órakor tombolával összekötve. A keresztény hívekét szeretettel hívja és szívesen elvárja a rendezőség.

Ünnepe a Katalin-teleni templomban. Május 19-ike. Szent Vince napja a Katalin-teleni templom sajátos ünnepe. 1830 július 19-ike előtti éjjelen jelent meg első ízben Labouré Katalin irgalmas nővérnek a Szeplőtelen Szűz Mária. Ez a jelenet van megörökítve a templom egyik ablakán, mely a Szentkónyi család ajándéka — Pél 11-kor nagymise, ünnepi szentbeszéd, ereklyetisztelet lesz. — Egyben kérjük az ájtatos híveket, megkérdezés nélkül, meglepetésül ne vásároljanak semmi drága ajándékot a templomnak, nehogy célszerűtlenség vagy aránytalanság miatt az a szomorúság kárba vessz, amint ez nemrég történt. — Eladó egy oly óriási feszület, mely csak 10—15 méter magasra állítva felel meg.

Societatea Turistilor Culturii (Sasok Turista Egyesülete) ezúton tudatja a 19-iki stana de vale kirándulásra jelentkezőkkel, hogy az indulás a színház bejárata előtt vasárnap reggel félnégy órakor, tehát nem négy órakor lesz, mint ahogy hirdelve volt.

TEMETÉSEK. Erős Sándor színész 61 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután 7 órakor lesz a Haller-kápolnából. — Onchis Todose 46 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt. — Tabora Silvia meghalt. Temetése ma délután lesz a Iosia-telepről. — Chevari Alexandru 56 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt. Erdélyi „Concordia.”

Ripact a cendăeségről

Sima Sándor csak három lop

(Oradea). Ott állanak a rendőrség folyosóján, sem több, sem kevesebb, pont heten vannak, mint a gonoszok. Allitól fogtak el őket hétfőn alább is a rendőrök azért fogták el őket hétfőn a piacon. Ők azonban aljas rágalomnak tartanak minden ilyenemű állítást. Azaz bocsánat, egy „becsületes” ember csak van közöttük, aki megmondja az igazságot, hogy — lopott. Azt is megmondja ki től, azt is, hogy mit. Ez a „becsületes” ember Sima Sándor, aki arról nevezetes, hogy csak lószerszámot lop. Különböben régi ismerőse a rendőrségnek, mért még nem büntették, csak — háromlopásért.

Csak mosolyog a többiek együgyűségén. Mind tagad. Pedig az arcukról látszik, hogy most találják ki gyengélábon álló meséiket.

Egykedvűen állanak, csak mikor a toloncházat emlegetik nekik, akkor lijednek meg. Az öreg Hamza kétségbeesve könyörög, hogy ne hozzanak ősz fejére ilyen szégyent. A másik meg azon jajgat, hogy „mi lesz a családjával”. A harmadik munkát vállalt. Mindegyik szeretné elkerülni a toloncházat. Van közöttük cigány is — és még ő is azt mondja, hogy inkább dolgozik. Már alkudozik is egy urral: inkább dolgozik. Már alkudozik is egy urral: inkább dolgozik. Már alkudozik is egy urral: inkább dolgozik.

— Eljőnnél disznót őrizni?
— Szívesen el én — harminc zseritár.
— Nem lopnál?
— Nem én!
— Nem — malomkövet, — jegyzi meg valaki a nagyszámu hallgatóságából.

Ezen aztán nevetnek. A közönség is, de Pavel Stefan, Morvai Mihály, Tiptiri Teodor, Moțoc Ioan, Sima Alexandru s még az öreg Hamza is.

Most látom, hogy csak hatan vannak. Rosszul számoltam volna meg? Ugy látszik, az egyik ügyesen egérutat nyert. Sz. J. T.

Unitárius istentisztelet. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor unitárius istentisztelet lesz a Hegyi Kulturházban, Str. Pasteur 34 szám alatt. Az unitáriusok ezentúl itt tartják istentiszteleteiket és mindig délelőtt fél 12 órakor.

Veszett kutya megmárt nyolc tehene. Săcueni. Saját tud. Pásztorok jelentették, hogy az Eriul folyó mentén legelesző, 160 darabból álló tehencsordát a nádasból kirontó nagy fehér komondor támadta meg. A veszített látszó s teljesen ismeretlen kutya egymásután nyolc tehent mart meg, amíg agyonlőtték. Hatósági állatorvos jelent meg a helyszínén, a veszített kutya felboncolta s fejét Clujra küldötte a vesztség megállapítása végett. A vizsgálat eredményétől függ, hogy a megmárt állatokat beoltják-e. Addig is elkülönítették őket.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA.
Serviciul Economic.

No. 31151, 31152, 31153—1936.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință generală că, în ziua de 31 Aug. 1936, orele 10 a. m. se va ține concurs de ofertă și tratare prin bună învoială la serviciul economic al Primăriei etajul I. camera No. 29, pentru vinderea automobilului de persoane marca „Fiath” model 523, cu 7 locuri Berlina de 70 HP., care formează proprietate Primăriei.

Cei cari doresc a cumpăra acest automobil vor prezenta oferta închisă și sigilată pe lângă indicarea pretului de cumpărare oferit însoțită fiind de un vadiu de 50% în numerar sau în efecte garantate de Stat, cari se vor depune la mâna Președintelui Comisiei de licitații în ziua ținerii concursului de ofertă.

Prețul de cumpărare se va achita de către cumpărător la data predării automobilului în strarea actuală.

Toate taxele survenite din vânzarea automobilului de persoane precum și taxele de transcriere a dreptului de proprietate cad exclusiv în sarcina cumpărătorului.

Concursul de ofertă se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii Contabilității Publice art. 88—110, și a normelor în vigoare privitoare la ținerea licitațiilor publice.

Automobilul de persoane poate fi văzut în fiecare zi de lucru la garajul din Cazarma Pompierilor str. General Moșoiu.

Oradea, la 14 Iulie 1936.

Președintele Comisiei Interimare:

ss Dancea.

Secretar General:

ss Fildan.

Az angol kormány diplomáciai veresége Montreuxban

Londonból jelentik: A montreuxi meg- egyezést az angol kormány újabb diplomáciai vereségének tekintik. Kormánykörökben is el- ismerik, hogy Anglia kénytelen volt meghát- rálni a Franciaország által támogatott orosz álláspont előtt. Az angol kormány nem tudta fenntartani eredeti álláspontját, mely szerint háboru esetén hadihajóknak csak népszövetsé- gi engedéllyel lehet áthaladni a Dardanellákon Párizs nagyon elégedett a megegyezéssel.

Befejeződtek a Balkán- szövetség gazdasági tanácskozásai

Különösen a turizmus elősegíté- sére történtek jó megállapodások

Bledből jelentik: A Balkán-szövetség gazda- sági tanácsának ülései szerdán befejeződtek. Az ülések lefolyásáról hivatalos jelentést adtak ki, mely azt mondja, hogy a tanácskozások csak előkészítő és tájékoztató jellegűek voltak.

A román delegáció vezetője, *Tabacovici* vasutigazgatósági elnök az újságírók előtt nyi- latkozott az értekezlet jelentőségéről. Elmon- dotta, hogy úgy a Balkán-szövetség, mint a kis- antant gazdasági tanácsára az európai béke szempontjából van szükség. A politikusokon kívül a gazdasági ügyek vezetőinek is kell találkoznok, másképpen nehezen képzelhető el, hogy a Balkán, illetve a kisantant államai között gazdasági tekintetben is létre tudjon jönni a tökéletes együttműködés.

A Balkán-szövetség gazdasági tanácsában különösen a turizmus kölcsönös elősegítése tekintetében jöttek létre olyan megállapodá- sok, melyek azonnal és minden nagyobb ne- hézség nélkül megvalósíthatók.

Bevezetik az ipari érettségit Magyar- országon. Kecskemétről jelentik: Bor- nemissza iparügyi miniszter a magyar mérnö- kök és építésszek szövetségének gyűlésén beje- lentette, hogy rövidesen elkészül az ipari kö- zépfokú oktatásról szóló javaslat, mely bevezeti az ipari érettségit.

Az olaszok agyonlövik a fegyvert rejtő abesszinek. Addisz-Ababából jelentik: Az olasz hadbírószág szerdán hozta az első halálos ítéletet Addisz-Ababa egyik köz- terén. Három bennszülöttet ítélték halálra, akik titokban fegyvert és lőszert akartak sze- rezni az olaszok elleni harc folytatására. A nyíltléri tárgyalást és kivégzést több ezer főnyi tömeg nézte végig.

Nemzeti ünnep Kyotóban.

A japánok minden modernségük ellenére szívesen veszik magukra ó-nemzeti vise- letüket. Felvételünk egy templomi ünnepség alkalmából készült Kyotó egyik leg- fontosabb utcáján, ahol a papok ó-japán viseletben haladnak el az utcákat szegé- lyező óriási néptömegek előtt.

Utóhangok a nemzetközi parlamenti szövetség budapesti gyűléséről

Djuvara a magyar és román nép közös sorsáról szólt bűcsűbeszédében

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok most közlik, hogy július 8-án, a nemzetközi parlamenti szövetség befejezésekor a román küldöttség vezetője, Mircea Djuvara a magyar rádióban szíves hangú bűcsűbeszédet mon- dott. A beszéd szövege a következő:

— A román interparlamentáris csoport kö- telességének tartja, hogy mindenképp a ma- gyar csoportnak köszönetet mondjon azért a szívességgel teljes fogadtatásért, melyben ré- sze volt Budapesten. A 32-ik nemzetközi parla- menti értekezlet alkalmából a román parlament eléggé tekintélyes számu küldöttséget menesz- tett Budapestre. Ezen a módon a magyar nép előtt a termékeny béke és együttműködés irán- ti őszinte kívánatunkat akartuk nyilvánítani

— Különösen a nemzetközi élet mostani pillanatában, mikor az európai művelődés

kincsesházát végzetes veszélyek fenyegethetik, föltétlenül abban kell hagyni az olyan cselek- véseket, melyek a népeket egymás ellen uszít- ják. A jövő számára nem lehet semmit se más- képpen alkotni, csak az igazság és a tárgyla- gosság alapján.

— Mint becsületes, jóhiszemű emberek, ne kívánjunk egymástól lehetetlenül s kísérjük meg, hogy ismerjük meg egymást minél job- ban és helyzetünket nyugodtan és rokonszen- vel tekintsük végig. Akkor meg fogunk lepód- ni azon, hogy milyen sokban hasonlítunk. Hi- szen hosszú századokon keresztül közös törté- nete volt szinte minden szomszédos népek- nyé. Így remélni tudjuk, hogy közeledés áll elő köz- tünk az emberiség üdvére és az igazság győ- zelmére.

— A román nép nevében szívből átadjuk önöknek ezt az üzenetünket.

Minisztertanács határozott a külpolitika irányáról

Titulescu nagy beszámolót mondott a középeurópai kérdéssről. A miniszter- tanács a maga szolidaritásáról biztosította a külügyminisztert

Bucuresti. Saját tud. A kormány tagjai szerdán este minisztertanácsot tartottak, ame- lyen *Titulescu* elmondotta bejelentett külpoli- tikai expozéját az összes napirenden szereplő középeurópai kérdésekről. A minisztertanács a következő egyhangú határozatot hozta:

— Tudomásul véve *Titulescu* expozé- ját, a minisztertanács teljes szolidari- tást vállal *Titulescu* külpolitikájával. A minisztertanács foganatosította mindazo- kat az intézkedéseket, amelyeket szük- ségesnek tart ennek a külpolitikának ke- resztülvitelére, mely külpolitika a kor- mánynak és az országnak is politikája. Ez alkalommal a minisztertanács feltét- len bizalmát és legmegleőbb háláját fe- jezi ki *Titulescu* működése iránt.

Titulescu külügyminiszter csütörtökön délben kihallgatáson jelent meg a királynál, aki ebédén is ott tartotta.

Prefektusi értekezlet a mócok fölszenítéséről.

A szerdai minisztertanács után még újabb tanácskozás volt a miniszterelnökségen, *Incu- let* belügyminiszter elnökletével. Ezen a ta- nácskozáson Alba, Arad, Cluj, Mures, Timis, Torontal, Hunedoara és Tarnava-Mare megyék prefektusai is résztvettek és foglalkoztak e me- gyék lakosságának, különösen pedig a móc- vidék lakosságának helyzetével. Végül előkészít- tették a cluji nagy prefektusi értekezletet, melyet augusztusban fognak megtartani.

Újabb minisztertanács csütörtökön.

A kormány tagjai csütörtökön reggel újabb minisztertanácsot tartottak, melyen a Cseh- szlovákiával kötött fizetési egyezményről és a hadiszerszállításról szóló egyezményről fog- lalkoztak. Ennek az egyezménynek alapján ki fogják szélesíteni a Csehszlovákiából ide irá- nyuló fegyverszállítást és a cseh kormány itt is ellenőrizni fogja a hadiszergyártást és átenged különféle szabadalmakat.

Egy olasz mérnök találmánya légl- támadások ellen. Milanóból jelentik: Dr *Mastini* elektro-mérnök olyan eljárást talált fel, amellyel légi támadás esetében a legeggy- szerűbb módon lehet egész városokat a külvá- rosokkal együtt riadókézsültségbe helyezni. A mérnök eljárásához a távbeszélővezetékét hasz- nálja fel. Egy aránylag egyszerű eljárással, amely a mérnök találmánya, a távbeszélő köz- pont minden állomásának vezetékébe erős áramot vezet, amely valamennyi állomást egy- szerre felcsenget. Ez a riasztócsengetés előtt a rendes telefonsengetéstől, úgyhogy mindenké- aki hallja, rögtön tudja, hogy légi támadás jeleznek. Egy önműködő szerkezet segítsé- vel ugyanaz a készülék hozza működésbe a légi támadást jelző szirénákat is. A római tele- fonközpontban a napokban kipróbálták Dr *Mastini* találmányát és megállapították, hogy az minden tekintetben alkalmas a légi táma- dások alkalmából a riasztás gyors végrehajtá- sára.

A mai Anglia

Bármilyen véleménye legyen valakinek az angol nemzetről, vagy az angol nemzet történelmi teljesítményeiről, azt el kell ismernie, hogy Nagybritannia ma a világ legfontosabb és leg-hatalmasabb országa. A világháború után elterjedt az a felfogás, hogy a négy és félig tartó nagy mérközést voltaképpen Nagybritannia nyerte meg és a szigetország életében új korszak kezdődik; ez nem túlzás.

Franciaország a győzelmeket óriási áldozatokkal fizette meg, valósággal pyrrhusi győzelmet aratott. Angolország is nagy áldozatokkal fizette meg a beavatkozást, vagy három millió embere pusztult el a nyugati hadszíntereken. De a békekötésben új, jelentékeny területekkel gyarapította gyarmatbirodalmát. Megkapta Németország elvett délafrikai birtokainak nagy részét, Törökországból neki ítélték az iraki protektorátust és Mezopotámiát. Annak az állításnak, hogy az angol birodalom felbomlás előtt áll s az angol világbirodalom a hanyatlásnak ugyanolyan tüneteit mutatja, mint a római birodalom attól az időponttól fogva, hogy a népvándorlás hordái megindultak, nincsen komoly alapja.

Nagy átalakulás a háború után

Az angol világbirodalom mégis nagy átalakuláson ment keresztül 1919 óta. Bizonyos reformok már régebb idő óta elkerülhetetlennek látszottak. Régi, évszázados problémája volt Angolországnek az *ír kérdés*. Az írek a világháború alatt összepaktáltak az ellenséggel, a németekkel, ezt a kérdést mindenképpen rendezni kellett. Azok a régi engedmények, amelyeket főleg a liberális kormányok, különösen a Gladstone- és az Asquith-kormány adtak az íreknek, nem bizonyultak elegendőnek. Amit a XIX. század nagy angol államférfiainak nem sikerült megoldaniuk, azt megoldotta hosszú tanácskozás után, a Lloyd George-kormány 1921-ben. Kimondták, hogy *Írország ezentúl domíniuma*, szóval az eddigi domíniumokkal egyenrangú tagja a birodalomnak. Belügyekben teljesen önállóságot kapott, saját hadsereget tarthat fenn, a saját parlamentje hoz törvényeket. Egyetlen összetartó kapocs Angolországgal 1921 óta csak a király személye. Nagybritannia kormánya csak a katonai ügyekben gyakorol még Írországban ellenőrzést; az angol kormány megszabhatja például, hogy mekkora lehet az ír hajóhad. Hivatalos neve azóta Irish Free State, (ír szabad állam) és a sinnfeinerek forradalmi mozgalma az elmúlt tizenöt esztendő folyamán csaknem teljesen megszűnt. Az ulsteri kormányzóságot, amelyet annak idején angolokkal népesítettek be, amely protestáns vallású, nem kapcsolták hozzá az ír szabad államhoz.

Az egyiptomi kérdés megoldása

A békekötés után a kormányok rendezték a birodalomnak egy másik nehéz kérdését, az egyiptomi kérdést. Egyiptom ma nagy és népes állam. A nemzeti mozgalom a békekötés után olyan erővel lángolt fel, hogy az angol kormánynak határoznia kellett, hogy Egyiptom-

mal mitevő legyen. Anulusmenti ország a 80-as esztendő óta névlegesen önálló és a valóságban az angolok felügyelete alá helyezett állam volt, névleges volt a Törökországgal való kapcsolata is. A háború kitörése után az angol kormány Egyiptomot bekebelezte a birodalomba. 1919-ben és 20-ban arról volt szó, hogy Angolország vagy enged az egyiptomi követeléseknek, vagy a nemzeti mozgalom fegyveresen leveri. Minthogy azonban Anglia ebben az időben nem volt abban a helyzetben, hogy háborút viseljen, kénytelen volt kiegyezni az egyiptomiakkal. Elismerete az ország teljes függetlenségét és autonómiáját; az egyiptomi hadseregnek a főparancsnoka azonban továbbra is angol marad és az egyiptomi kormány mellett

India ügye még rendezetlen

Mind máig rendezetlen s megoldhatatlan kérdése Nagybritanniának India. A háromszázmillió lakosságú gyarmatbirodalom, amely vagy száz különböző nemzetiségre oszlik, a háború előtt minden önállóságától megfosztott része volt a birodalomnak. A békekötés óta mindinkább erősödő nemzeti mozgalom arra indította az angol kormányt még 1919-ben, hogy az Indiával való viszonyt valami módon rendezze. Ebben az esztendőben jött létre az úgynevezett „Diarchy system”, amelynek értelmében az indiai birodalom bizonyos mértékű önállóságra tett szert. Az új megegyezés szerint egyes ügyek az indiai parlament és kormány elé tartoznak. Az alkirály azonban, aki ott a brit kormányt és uralkodót képviseli, ugyanolyan nagyhatalom, mint régen volt. Az indiai nemzeti mozgalom célja az, hogy kivívja az ország teljes függetlenségét, ami azt jelentené, hogy India ugyanolyan kapcsolatba kerülne az angol anyaországgal, mint a domíniumok: önálló parlamentje lenne, maga hozna a maga számára törvényeket s az alkirály nem volna egyéb, mint a király egyszerű képviselője. A tárgyalások, amelyeket a kormányok évek óta folytattak India megbízottaival, eddig nem vezettek eredményre. Az angol király a múlt esztendőben az indiai nemzeti mozgalom vezérére, Gandhit is meghívta az úgynevezett Kerekasztal-konferenciára, de a tárgyalások eredménytelenek maradtak. Az indiai nemzeti mozgalom azóta mintha elcsöndesedett volna, nem lehet azonban tudni, hogy mikor támad fel újból elemi erővel. Nagybritannia kormányainak az Indiával való viszonyt is előbb vagy utóbb, rendezniök kell.

Világtörténelmi fontosságú átalakuláson ment keresztül az angol birodalom 1925-ben, a Baldwin-kormány idején. Végleg rendezték a domíniumokkal a kapcsolatokat. Kimondták, hogy a régi domíniumok: Ausztrália, Új-Zéland, Dél-Afrika, Kanada az anyaországgal egyenlő rangú és jogú tagjai a birodalomnak. A brit birodalom hivatalos neve azóta az „nemzetek brit közössége”, „British Commonwealth of the Nations”, egyedül a király személye kapcsolja őket össze, de valamennyien önállóak s az anyaországgal egyenrangúak. Gazdaságpolitikájukat önállóan intézik, egész belügyi kormányzatuk teljesen önálló. Valamennyi domínium fővárosában van egy Governor General (főkormányzó), aki a király személyét képviseli. Mi tartja most össze Nagybritanniát birtokai-val? Elsősorban a király személye. Gyakran tartanak az anyaország és a domíniumok közös konferenciákat, ahol a közös külügyi-hadügyi kérdéseket megtárgyalják; úgy a világpolitikai, mint a gazdasági kérdésekben közös politikát követnek s együttesen járnak el. Az anyaország ma nem üzenhetne háborút a domíniumok megkérdése és beleegyezése nélkül. Képviselőket kaptak a domíniumok a Népszövetségben is, ahol természetesen Nagybritannia politikáját támogatják. Összetartja végül őket az angol-szász szolidaritás, a közös érdek, ami pedig mindennél erősebb kapcsolat. Annyi főleg gazdasági érdekszálal vannak a domíniumok az anyaországhoz odakapcsolva, hogy elszakadásra még csak nem is gondolnak. Az anyaország, amely valamennyi között gazdasá-

angol tanácsadók működnek. Ez a helyzete máig változatlanul maradt. A nemzeti párt, az úgynevezett Wafdt-párt nincs megegyezve a mai helyzettel s a teljes függetlenséget követeli. Nemrégiben is véres tüntetések zajlottak le Kairóban s a főleg diákokból álló tüntetők Egyiptom teljes függetlenségét követelték. A tüntetések egyszerre csak megszűntek s az egyiptomi kormány tárgyalni kezdett Angolországgal. A két ország között új megegyezés létesült s az angolok valószínűleg teljesíteni fogják Egyiptomnak azt a kérését, hogy belép-hessen a Népszövetségbe. Nagybritanniának életbevágóan fontos, nagy érdekei fűződnek ahhoz, hogy Egyiptommal szilárd és barátságos kapcsolatban maradjon. Egyiptom mellett vizsgál ugyanis Angolország rendkívül fontos vizi-útja, a Szezei-csatorna és a Vörös-tenger, amelyek legnagyobb gyarmatbirodalmával, Indiával kapcsolják össze.

gil a legerősebb fél, látja el őket hitelekkel, az anyaország tökéletesleg van befektetve Dél-Afrikában, Kanadában, Ausztráliában; az ottawai konferencia óta főleg a domíniumok az anyaország vásárlói és ugyanakkor nyersanyag-szállítói. A lelki kapcsolatok és az anyagi érdekek azok, amelyek a British Commonwealth-t egységes birodalomká kapcsolják össze.

A gazdasági és pénzügyi válságot Angolország szinte csodás gyorsasággal kiheverte. A következő 1932-es év elején összehívták a kanadai Ottowába birodalmi konferenciát, amely a domíniumok gazdasági kérdését rendezte. Az új gazdasági megállapodás eredményei nem sokára mutatkoztak. A pénzválság megállt; 1932-ben érte el az angol külkereskedelem mélypontját, de már 1933-ban jelentékeny javulás mutatkozott s azóta Anglia elég gyorsan halad a régi prosperitás felé. 1933—34—35-ben az angol külkereskedelem állandóan javuló irányt mutat. Ha az 1929-iki ipari fejlődését a következő számok mutatják: 1932: 84, 1933: 86, 1934: 99, 1935: 105. Ez jelentékeny haladás.

Még egy nagy változás ment végbe Angolország életében: a védővámrendszerre való átlérés, amit azonban a kormány nem vizsgál túl-ságba. A politikai életben Angolország a régi hagyományos ösvényeken halad. A kontinens különböző új mozgalmait: a bolsevizmus, fasizmus, hitlerizmus az angol közgondolkodásra nem gyakoroltak különösebb hatást. A parlament tekintélye rendíthetetlen, Nagybritannia az elmúlt esztendők nagy és nehéz kérdéseit mind meg tudta oldani a régi parlamentáris-mussal és régi bevált demokratikus intézmények keretében.

Önnek is szüksége van arra,

hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet! Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk

könnyen

gyorsan

németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Peter Tud. Egyetem előadója,

a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szójegyzékkel és a feladványok megfejtésével kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

A NÉMET NYELV ISMERETE MA MÉR MINDENKI SZÁMÁRA LÉTERDEK!

Ara füzve 200 lel és 10 lel portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNAL.

Willam—Zsiros S. J.:

Jézus élete

korának történelmi, politikai, néprajzi hátterében.

Az 500 oldalas, térképpel díszített könyv Jézus életét, kora jellemrajzának erős aláfestésével állítja lelkünk elé. A leg-feltűnőbb az, hogy Jézus kora rendkívül hasonlít korunkhoz és azért az Údvöztőt sokkal jobban megértjük, mintha elvontan, korának ismerete nélkül rajzolnák élnék.

Ara: 235 lel és portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNAL.

* Szákrekedésnél és emésztési zavaroknál reggel éhgyomorral 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a vérkeringést megélénkíti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Az orvosok ajánlják.

Rettenetes katasztrófát okoz a hőség Amerikában, emberben és terményben. Londonból jelntik: Az amerikai hőséghullámot most már viharok és zivatarok váltották fel. A hőség halálos áldozatainak száma meghaladja a 3400-at. Minnesota államban 707, Michiganban 508, Illinoisban 401, Wisconsinban 363 ember halt meg a hőségtől. Csikágói jelentés szerint az eső már nem mentheti meg a buzatermést, legfeljebb a tengerin segíthet még valamennyit.

Malária-járvány Satumare megyében. Satu-Mare. Saját tud. A megye főorvosi hivatal jelentése szerint a megyében a malária járványosan fellépett. A járvány Satu-Marera is bejutott és dr. Bolchis György városi főorvos nyilatkozata szerint százharminc megbetegedéstről tudnak. A főorvos rendelkezése a város területén és a környéken a vízenyos helyeket fertőtleníti.

Megint olcsóbb lett a telefon — Angliában. Az angol postaügyi miniszter már rég rájött arra, hogy a posta jövedelmét nem az árak emelésével, hanem éppen ellenkezőleg, az árak jelentős leszállításával lehet a legjobban elérni. Az angol posta merész tarifareformra szánta el magát már három év előtt és drasztikusan leszállították a telefonárakat. Az eredmény nem is maradt el: százezrekekre emelkedett az előfizetők száma és sokmillióval több beszélgetést bonyolítottak le, ami természetesen a telefon jövedelmének jelentős növekedésére vezetett. Azóta is minden évben újabb és újabb árleszállítások örvendeztetik meg az angol közönséget. Most a postaügyi miniszter bejelentette az alsóházban, hogy három csoportban megint leszállítja az árakat. Először is olcsóbb lesz a magánlakások telefonjainak előfizetési ára. Engedményeket kapnak azonban a nagykereskedők, gyárosok és a boltosok is, bár e téren már nem igen lehet új előfizetőkre számítani, mert az olcsó angol telefon jóvoltából már jóformán minden üzletben van telefon. A harmadik árleszállítás a London környéki beszélgetésekre vonatkozik.

Emberölésért elítélt kereskedő. Satu-Mare. Saját tud. A maramuresi Ocnesti községben nagyesztétikón játszódozó suhancok kövével dobálták Simonovits Berl negyvenéves kereskedő házának fedelét, amiért Simonovits felelősségre vonta őket. Volt aki elszaladt, amikor a kereskedő bottal kezében megjelent, de akadt a suhancok között olyan is, aki szembezállt Simonovitsal. Különösen Godje Ioan tizenkétéves pásztorfiu szemtelenkedett. Simonovits a fiut bepanaszolta apjánál. Az öreg Godje megfenyítette gyermekét s az ügy ezzel elintéződött. Néhány nap múlva azonban Godje Ioant a falu határában holtan találták meg. Valaki agyonütötte. A csendőrség hosszas nyomozás után megállapította, hogy a fiut Simonovits Berl gyilkolta meg. Godje ismét szemtelenkedett a kereskedővel s ez erős felindulásban botjával agyonütötte a gyermeket. A sighthi törvényszék most tárgyalta a súlyosan vádolt kereskedő bűnperét. Simonovits tagadta a terhére rótt bűncselekményt, a bíróság azonban bebizonyítottan találta a vádat és Simonovitsot emberölésért kétszázötven fegyházra ítélte.

Eltűnt egy elmebeteg leány. (Oradea.) Adler Dávid fuvarosnak Rozália nevű elmebajos leánya eltűnt a Str. Dragos 26. sz. alatti házukból. A leány középmagas, hosszú fekete haja van. Eltűnésekor elől végig gombos fekete ruhát viselt. Aki nyomára akad, vagy meglátja az utcán, adja át a legközelebbi rendőrszemnek.

Háromszor csapott a villám a faluba. Satu-Mare. Saját tud. Somcut közelében. Berches községben a villám több helyen lecsapott. Az egyik gazdának a csűrjét gyújtotta fel, másikkak az istállóját égette le, a harmadiknak, a községi rendőrnek a házába csapott a villám. Pillanatok alatt lángborult a ház és a bennelevő holmival együtt porráégett.

Az olimpiász hírei. Budapestről jelentik: A Budapesten tartózkodó török vívók felkérték a magyar vívósövetséget, válogassa ki az olimpiai versenyekre alkalmas török vívókat. A magyar vívósövetség csütörtök este jelölte ki a török olimpiai keretet a Beac csapatával tartott mérkőzés után.

Berlinből jelentik: Szerdán Berlinbe érkezett a 150 főnyi japán törzscsapat. Megérkeztek szerdán a szakállas, turbános hindu hokki-játékosok is. Az olimpiára kijelölték a finn és norvég atlétákat, akik csaknem minden versenyszámban indulnak.

Sighet új prefektusa. Saját tud. Szerdán érkezett távirat szerint a megüresedett prefektusi állásra dr. Mihályi Péter polgármestert neveztek ki. Dr. Mihályi kijelentette, hogy a prefektuságot nem fogadja el.

A mozdony szikrájától Pesten tüzet fogott egy petróleumtelep. Budapestről jelentik: Könnyen végzetessé válható tűz pusztított szerdán délután a Magyar Petróleum-Ípar R.-T. Kém utcai telepén. Az egyik raktár, melyben petróleum és olajciszternák vannak, kigyullt. Nyomban hét őrség vonult ki és a tűzoltók egymásután mentették ki életük kockázatásával a robbanással fenyegető tartályokat. Por- és haboltókészülékekkel sikerült megfékezni a tüzet, amikor a közelben lévő, 25 ezer liter petróleumot tartalmazó tartály is áttűszedett és felrobbanással fenyegetett. A tűz oka valószínűleg az volt, hogy délután a telepen egy több vasont szállító mozdony szikrafogója nem működött kifogástalanul.

Dr. Walter János

Üdvözlégy Mária

Időszerű levezetek a Loretól litánia magyarázatához és a Mária-ünnepek szentírásai szakaszainak értelmezéséhez. Ara füzve 110 lei

Kapható könyvosztályánál.

A kidőlt vaskapu agyonütött egy hétéves gyermeket. Satu-Mare. Saját tud. Borzalmas szerencsétlenség történt a Satu-Mare melletti Lívada nagyközségben. Háy Béla hétéves kisfiu szülei udvarán a vaskaput hintáztott. A kapu sarka a falból kiszaladt s a nehéz vaskapu a kisfiura zuhant. A gyermek ájultan, véresen esett össze. Szülei kocsin a satuamarei Irgalmasok kórházába szállították, de segíteni nem lehetett, mert a gyermek fejét a kapu teljesen szétrombolta és szerdán délelőtt meghalt.

A Magyar Népegészségügyi Szemlének, dr. Schmidt Béla főorvos kitűnő folyóiratának júliusi és augusztusi száma jelent meg most a következő érdekes tartalommal: Dr. Barabás Zoltán: A napozás haszna és ártalma. Dr. Horváth Jenő: Divatok az orvostudományban. Dr. Nagy József: A rákkérdés mai állása. Dr. Nagy András: Hogyan bosszulja meg a magzatelhajtás bűnét a természet? Vasárnapi iskola: dr. Koleszár László: Első segélynyújtás VI. Terhes nő idejében menjen fogorvoshoz. A Slovenszkói magyarság statisztikai adatai. — Két fontos rendszabály. — Hírek. A lap megrendelhető Tg.-Mures, Str. Eminescu 4. sz. alatt. Előfizetési ára egész évre 120 lei, egyes szám ára 15 lei.

Meg kell védeni a történelmi műemlékeket

Bucurestiből jelentik: A történelmi műemlékek védelmére érdekes rendeletet küldtek a megyefőnökökhöz. Tartalmát a Történelmi Műemlékek Országos Bizottságának a belügyminisztériumhoz intézett megkeresése képezi, amely az 1929 júliusában kelt törvényre hivatkozva, a történelmi műemlékek jókarbantartására és tartozására hívja fel a figyelmet. Ennek alapján a belügyminisztérium az alárendelt hatóságokat értesíti az említett törvény idevonatkozó utasításáról. A leirat mindenekelőtt megállapítja, hogy a multban történelmi becsességgel bíró műemlékeken többiben helyrehozhatatlan átalakításokat hajtottak végre. Ezeknek elkerülése érdekében tilos:

1. Az 1850 előtt épült templomok, kastélyok, várak és más épületek közelében építkezni.
2. Ezekben az épületeken bármilyen természetű átalakítást végrehajtani anélkül, hogy a Történelmi Műemlékek Bizottságának előzetes írásbeli engedélyét kikérnék.
3. A történelmi jelentőségű épületek rala irásjeleket alkalmazni.
4. A Történelmi Műemlékek Bizottságtól nyert különleges megbízatás nélkül ilyen természetű ingóságokat, vagy egyéb tárgyakat, amelyeket helyhez rögzítettek, elmozdítani.

A törvény rendelkezése ellen vétő személyektől a szóbanforgó tárgyat elkobozzák, vagy pedig a tárgy értékével egyenértékű bírságra ítélik.

A leiratról a megyefőnökségek körrendelvényben értesítették a jegyzőségeket és a község-házákat.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

A terebesti (jud Satmar) egyház pályázatot hirdet kántortanítói állásra és külön egy II. tanítói állásra.

Kántortanító javadalma: lakás, 24 köblös föld és rét, 20 köblös tűzifa, amelyből saját iskolateremt is futi. Stóla. Német képesítés kell. Mindenféle adóját a hitközség fizeti. Kántorlekat az egyházatanács és plébános utasítása szerint tartozik végezni. Kántori próba augusztus 6-án, amelyre jelentkezők saját költségükön tartoznak jönni. Állás október 1-én foglalandó el. A javadalom csak november 1-től esedékes, mert addig a járandóságok a megboldogult kántor hozzátartozóit illetik.

II. tanítói állásra pályázhatnak férfiak és nők. Javadalom évi 13500. lei. Német képesítés kell. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Határidő mindkét pályázatra 1936 aug. 15.

Egyházatanács.

Az olimpiai fényképész gumicsónakból dolgozik.

Hogy az uszóbajnokok részletmozdulatait is megörökíthesse, az olimpiai fényképész gumicsónakon kíséri az uszókat. A gumicsónakot a partról irányítják. Képzőnkön egy fényképész Halbsguth Rut német uszóbajnoktól fényképezi ilyenformán

A GYERMEK

ROVATVEZETŐ:
CSÜRÖS EMILIA

Nellike és Anikó

Nellikére ráadták a csipkés újrújáját és azt mondta neki anyuka:

— Most átmegyünk a szomszédba, hogy meglátogassuk az új barátódet!

— Uj bajtót? — örvendezett Nellike, — az nagyon jó lesz!

Mert a három éves Nellikének nem volt testvérkéje és nagyon szerette a játszópajtásait! Az új barátót tehát többet jelentett minden más örömnél...

A szomszédéknál nagy csend volt. Nellike új barátója aludt éppen a selyemfüggönyös kocsijában. Két kicsi rózsaszirmos öklét az arcához szorította és olyan édesen aludt, mint egy anygalka.

Nellike nézte, nézte a kis Annamáriát, aztán azt kérdezte:

— Szeme is van neki?

— Van bizony! De még milyen szép kék szeme van! — magyarázta a kisbaba apukája. — És jába is van? — kérdezte Nellike. mert a kis Annamáriát szép csipkés pólyába kötötte az anyukája.

— Lába is van! Két szép kis piskótalábacs-kája!

Nellike jósokáig nézte a kisbabát, aztán azt kérdezte:

— Honnan jött?

— Egyenesen az égből. Egy kis anygalka hozta le nekünk ma éjjel. Szép? Szereted?

Nellike komolyan bólogatott, ami azt jelentette, hogy szépek találja a kis Annamáriát és hogy szereti. Aztán körülnézett:

— Hol van az anygalka? — kérdezte.

— Hát azt mi nem látjuk. Az úgy van itt közöttünk, hogy mi nem látjuk.

— Es mégis itt van? — hitetlenkedett Nellike.

— Persze, hogy itt van! Ő a kicsi Annamária őrangyala. Neked is van őrangyalod, aki vigyáz rád, hogy baj ne érjen!

— Van! — hagyta helyben Nellike. — És engem is az égből hozott? — kérdezte.

— Téged is. És minden kisbabát a jó Isten küld le a földre. Tudod?

— Tudom! — felelte Nellike és megindult a másik szoba felé, mert az előbb, mikor keresztül jöttek azon a szobán, látott ott egy szép, nagy játékmackót.

A nagyok is ámentek a kisbaba anyukájához a másik szobába és a kicsi Annamária, akit röviden csak Anikónak becéznek, egyedül maradt.

De némsokáig! Nellike hamar elúnta a mackót, akinek csak cipőgomb szeme van és a lába is csak olyan szőrös medve láb, nem szép, piskóta lábacska, mint a kisbabáé. Az asztalon talált egy kifli darabot, azt majszolni kezdte és visszatötyögött Anikóhoz.

A kislány ébredezett. Nagyra nyitogatta szép kék szemét és csodálkozva nézett Nellikére.

— Szejjusz! Én a bajtótod vagyok! — mutatkozott be Nellike illedelmesen.

A kisbaba nem felelt, csak nézte-nézte a kicsi vendéget, aztán sírásra görbült a szája. Nellike megijedt. Anikó sír. Vajjon miért? Hirtelen kikapta szájából a kiflit és a háta mögé dugta.

— Bizonyosan a kifliért sír. Talán az övé volt és most vissza akarja venni tőlem! — gondolta Nellike. Haragosan kiáltotta a kisbabának:

— Nem adom vissza neked a kiflit!

Anikó erre még jobban sírt. — de olyan keservesen, hogy Nellikének megfájult a szíve.

— Azért ne sírj! Inkább visszaadom a kiflidet! Nesze! Edd meg! — mondotta Nellike és az elmajszolt kiflivéget a kisbaba szájába tömte.

Anikó már nem sírt, mert a kis barátója olyan gondosan telegyúrta a szájacskáját, hogy már fuldokolt.

És akkor a kisbaba őrangyala átment a másik szobába és Nellike anyukáját kézenfogva a kiskocsinhoz vezette:

— Mit csináltak gyerekek ilyen nagy csendben? — kérdezte anyuka.

Eppen jókor jött. Nellike már nagyon haragudott Anikóra, mert nem akarja lenyelni a kiflit, pedig hogy sírt érte az előbb. — ezért két ujjával gyúrta, azt le a baba torkára.

Anyuka rémülten kapta fel a pólyásbabát, akit sikerült meg megmenteni a megfulladástól, — és Nellike semmiképpen sem értette, miért ijedt meg anyuka olyan nagyon...

Másnap nagy napra virradtak.

Nellike elutazik anyukával messzire-messzire, a fenyőkoszorús Hargitán is túra, hogy a rokonokat, bácsikat, néniket meglátogassák.

ARATÁSKOR

Peng a kasza, zeng a sarló,
hajlanak a kékék,
megfizetik a magvető
drága verejtékét.

Két dolgos keze munkáját
megáldotta Isten,
ha kenyeret kérnek tőle,
nem mondja majd: „Nincsen!”

A kereszték tövön játszik
két mosolygó gyermek
piros-pipacs-koszorúsan,
vigan énekelnek.

Édesapjuk ott dolgozik,
kezeben a kéve
s imádságos, hálás szívvel
tekint fel az égre.

Apukát nem engedi a foglalkozása. Így nem mehet velük, de a csomagolásnál, szívesen segít anyukának meg a nagylányának. Mert Nellike, határozottan nagylány, amióta Anikó megszületett és most nagyon komolyan csomagol. Minden belekerül az útitáskába: a baba is, a mackó is, a kicsi edénykék is. Aztán elgondolkozva mondja:

— Apukám! Csomagoljuk be a Csibi kutyát is! Jó lesz?

Csibi kint ácsorgott az előszoba ajtó előtt. Mikor azt hallotta, hogy a nevét emlegetik, vigan vakkantotta:

— Ejnye, ejnye Nellike, hát aztán, ha engem becsomagolsz az útitáskába, ki fogja őrizni a házat? Ki fog ugatni, ha gonosz emberek jönnek?

Nellike elgondolkozott. Csibinek igaza van. Átölelte apuka nyakát és azt mondta:

— Apukám, akkor Csibi helyett csomagoljuk be a kicsi székét! Jó lesz?

Másnap reggel indultak. Apuka meghatottan integetett utánuk, mikor a fekete vonat kirobogott velük a pályaudvarról. Nellike is sokáig lengette a zsebkendőjét az ablakból. Aztán kényelmesen elhelyezkedett anyuka mellé az ülésen és a bőröndöket számolgatta. Hirtelen eszébe jutott valami:

— Anyukám! Elfelejtettük becsomagolni Anikót! — A bajtótmet! — magyarázta.

— Milyen kár! Milyen szépen játszottam volna veled!

— Az már igaz! — mosolygott anyuka. — Bizonyára megettetted volna egy kis finom székely ordáslepénnyel is!

Nellike nem tudta, hogy mi az ordáslepény, azért nem felelt anyukának, hanem azon gondolkodott, hogy vajjon az az őrangyalka miért nem hozta egy házzal arrább azt a kis Annamáriát! Pont őhozzájuk. — testvérkének! Be jó is lett volna!

Zakatolt a vonat. Nellike elálmosodott. Aranyfürtös fejcskáját ráhajította anyuka kar-

jára és lehúnyta a szemét. És akkor Nellike őrangyala azt sugta a kislány fülébe:

— Igazad van Nellike! A húgocska, vagy őcsike a világon a legjobb játszópajtás!

A vonat ablaka előtt fűrgén szaladtak el egymásután a nyurga, hosszúlábú távirópóznák. Mindegyik bólogatott és mindegyik azt mondta:

— Igaza van őrangyalkának! Bizony igaza van!

Csakhogy Nellike már nem látta a bólogató távirópóznákat, mert úgy aludt anyuka ölében mint a tej!

Szünidei hármas pályázat

Nemsokára egy hónapja annak édes gyermekek, hogy a jól végzett munka után megkezdtek a vidám szünidőt. Bizonyára jól és kellemesen töltötték az időt, de azért tollnak, tintának ceruzának nem mondjatek két hónapos búcsút!

Ilyenkor több időtök van szellemi szórakozással foglalkozni, azért újból három pályázatot hirdetünk nektek. Ugy vettem észre, hogy nagyon szerettétek a történelmi feladatokat megoldani. Ezért az első „Történelmi pályázat” lesz. Irjátok le, hogy az alábbi tíz név közül kiről tudtok a legtöbbet. Eggyel is részt vehettek a pályázaton, de aki mind a tízről tud valamit, az a pályadíjakon kívül külön jutalmat kap. A tíz név: Attila Árpád, Szent István, Szent Imre, Szent László, Hunyadi János, Mátyás király, Rákóczi Ferenc, Zrínyi Ilona és gróf Széchenyi István.

II. „Mi leszok, ha megnővök?”

Irjátok le, hogy mit szeretnétek véghezvinni, ha majd nagyok lesztek! Hogyan képzelitek el a jövőtöket? Mit szeretnétek alkotni, vagy feltalálni? Milyen pályához éreztek kedvet és tehetséget?

III. Rajzpályázat. Az eddigi rajzpályázataim mindig kitűnően sikerültek. Szébbnél-szebb és ötletesebbnél-ötletesebb rajzokat küldöttétek amelyek közül igen sokat megöriztem a legkedvesebb tárgyaik között. Azért nem változtattunk a rajzpályázatok eddigi feltételén. Dármit lerajzolhattok, ami kedves nektek csak mint a után rajzolni és másolni nem szabad. Szabadkézzel rajzoljatok és természet után.

Minden egyes pályázatnak három díja van, tehát összesen kilenc pályadíjat osztunk ki. Minden egyes pályadíj egy szép és értékes mesekönyv vagy ifjúsági regény lesz és egy-egy tábla csokoládé. Szeretettel várlak tehát édes gyerekek a szünidei hármas pályázatra és szívből üdvözöllek mindnyájatokat.

Eminéni.

REJTVÉNYEK

I. TITKOS IRAS.

Enany, Melza. A.

Senub. — Toel.

Ts. — k — ga. Egl Pó.

Eti. At. — Naem —

Vekleb. T. R. B.

Avio. Kóai. J.

II. KIT ISMERTEK?

Szeretném tudni, hogy kiket ismertek a híres emberek közül, azért minden rovatunkban közlök két keresztnevet. Irjátok meg, hogy kik azok a közismert nagy emberek, akiknek János vagy László a keresztneve?

136. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

I. Kínizsi Pál, II. „Ádám” keresztnevű híres emberek: Balogh Ádám (kuruc nótahős), Pálóczy Horváth Ádám (költő), Mányoki Ádám (festő), Mac Ádám (angol feltaláló, akiről a „makadám” műutat elnevezték.) Tomcsányi Ádám (híres tudós), stb. „Árpád” nevek: Árpád honfoglaló vezér, Feszty Árpád (festő), dr Paál Árpád (lapunk főszerkesztője), Odry Árpád, (drámai hős), Berczik Árpád író, stb.

A rejtvényeket megfejtették: András Erzsike, Pál Marica, Márton Erzsike, Szabó Józsika, Kerekes Zoltai, Müller Pityu és Ősi, Molnár Vera, Szabó Éva, Péteri Kálmán, Kelemen Sanyika, Major Sárika, Sarkadi János, Kovács Bözl és Pisti.

A 136. rejtvénytársoláson Szabó Éva, a 147. számban közölt keresztrejtvénytársoláson pedig Pál Marica nyerte meg a mesekönyvet. Postára tettük.

KÖZGAZDASÁG

Aratás idején

Aratás idején nyitott szemmel járva sok tanulságos megfigyelésre nyílik alkalmunk. Gyakran a gabonában és a tábla melletti növények között megtalálhatjuk az ilyenkor előforduló összes betegségeket és bogár kártevőket.

Ott láthatjuk a gabona levelén és szárán a rozsdát. Tudományosan háromféle gabonarozsdát különböztetünk meg; *fekete rozsdát*, amely a búzán, árpán és zabon lép fel, a *barna rozsdát*, mely a búzát és néha a rozst támadja meg, végül a *sárga rozsdát*, amely a búza, árpa és rozs betegsége. Az összes rozsdákat a növény levelein kifejlődő gombafonál okozza. A könnyen elkenődő rozsdapor pedig, ami a ruhánkat megfesti, a gombafonál szaporodó szerve a *spórája*. Ennek a segítségével úgy terjed, mint a vetőmaggal a művelt növényeink, csak a spóra nem a földben kel ki, hanem a gabonánövény levelén, a levél nedvdúsabb részén. Kártétele egyes években, amikor kedvező idő jár az elterjedésére, felmegy 70—80%-ra is. Aki *viaszos érésben* vágja gabonáit, egy bizonyos mértékig védekezik ellene, mert nálunk a rozsa aratás idején lép fel, terjed el. Legyen azonban a gabonarozsda fellépte figyelmeztetőnk a vetőmagcserére is. Ma már olyan nemesített gabonafajtákkal rendelkezünk, melyek a gabonarozsdának jól ellentállanak, emellett nem igényesebbek és sokkal bővebb termők, mint a helyi elfajítottak.

Az árpán, zabon és tavasz-búzán ilyenkor látszik a *repülőszög* kártétele. Alba vármegyében például sok helyen, különösen a tavasz-búzának 50%-át is tönkretette. A megtámadott kalászkok termés helyett tele vannak barnás-fekete színű porral, ami a repülőszögbetegség szaporodó szerve, spórája. A szél virágzaskor és virágzás után a gomba spóráját szétviszi az egészséges kalászkokra is és ezáltal megfertőzi a jövő évi termésünket. Ezen gombabetegség ellen csak *melegvízes csávázással*, a zabnál pedig egy ezrelékes formalinnal való csávázással védekezhetünk. Aki tehát meg akar szabadulni ettől a bajtól, az a következő esztendő vetőmagját csávázza meg az akkor majd ismertendő eljárás szerint.

Ne tévesszük össze azonban a repülőszöket a *búza-köűszöggel*. A különbség az, hogy a repülőszög spóráját a szél terjeszti el virágzaskor, ezzel ellentétben a köűszög spórája virágzaskor nincsen megérve, az csak aratásra érik meg és csépléskor kenődik be vele a búzaszem felülete. Mivel csak a vetőmag felülete fertőzött, könnyen lehet csávázószerszettel pusztítani. Eddig a rézgálicot használták erre a célra, de megbizonyosodott, hogy az megtámadja a búza csiráját, ezért jobb porpácot, Arzopolt használni. Ez olcsóbb és a vetőmagból is kevesebbet kell felhasználni.

A *gabonaszilpóly* szintén fellépett helyenkint és nagy kárt okoz, különösen az őszi vetéseinkben. A kifejlődött rovar hasonlít a cserebogárhoz, 12—15 m/m hosszú. Feje és tora ércfényű-zöld, a kemény fedőszárnyai pedig világosbarnák és fényesek. Egy-egy kalászon sokszor 6—8 is megtelepszik s eleinte a zsenge kalászrészeket rágják össze, későbbben a szemek belső tejszerű nedvét szívják ki. Ennek a kártevőnek azonban nemcsak a bogáralakja pusztít, hanem a gabona töveire rakott petékből kikelző álcák is fokozzák a bajt. Az álcák összefűzve az őszi vetéseket rágja össze és télire a földbe húzódva, a gyökereket pusztítja. A földből május elején kerül elő a már kifejlődött bogár és július végéig pusztítja a gabonát.

Védekezni a bogarak összeszedésével lehetne, csak nagyobb kárt okozunk a gabona összejáráásával, mint hasznát a bogárszedéssel. Legjobb védekezési mód a tarlószántás és a felszántott tarló sertésekkel való legeltetése.

Nézzük meg már most, hogy *mikor* arat a faladó gazda? Minden gabonánkat arassuk *viaszos érésben*, mert ez esetben holdanként

legalább 1—1.5 mázsával lehet nagyobb termésünk! A korai aratással a rozsa ellen is védekezünk. A viaszos érésben lévő gabona levele és szalmája sárga színű, a büttykei még zöldesek, a szem pedig, ha körmünk között összenyomjuk olyan belül, mint a méhviasz. Innen nyerte a nevét is. A gabona miután a viaszos éréshez ért, több tápanyagot a földből nem vesz fel, csupán a szárban lévő tápanyagok vándorolnak át a szembe.

Mivel arassuk a viaszos érésben lévő gabonát? Erre határozottan csak azt felelhetjük, hogy *kaszával*, esetleg aratógéppel. Egy holdat sarlóval 8—10 ember arat le. Kaszával pedig 2 férfi és 2 nő.

A viaszos érésben aratott gabonát miután kérébe kötöttük, nem szabad azonnal asztagba hordani, mert időt kell hagynunk a tápláléknak a szárból a szembe való vándorlásra. Ezért a kéréket rakjuk össze kereszttekbe. Szokták a gabonát *kunyhóba rakni* vagy *lábba állítani* is, de a mi csapadékos éghajlatunkon legjobban megfelel a *kereszttekbe* való rakás. A kereszttekben a gabona utóérék és 8—10 nap múlva behordhatjuk. A kereszttek rakásánál igyekezzünk, hogy a kérék közül csak a legalsó érje a földet. A felső *kalap* (kalapács vagy pap) kéve pedig nézzon mindig lefelé, hogy az esővíz könnyen folyjon le. A *tarlószántást* végezzük el *sürgősen még a kereszttek között!*

Az asztagot helyezzük olyan helyre, hogy az esővíz ne gyűljön alája. A behordáskor a gereblyézett gabonát tegyük külön, mert a cséplésnél fennakadást okoz és a nyert gabona is földes.

A *cséplőgép beállításánál* figyeljünk a tűveszélyre. *Várjunk*. Az etetéssel várjuk meg a cséplőgép teljes lendületbe való jöttét. Etessük egyenletesen és figyelmesen.

Minden gazda nézze meg a cséplőgép mentőszekrényét. Abban fertőtlenítő folyadékok és kötszerek legyenek.

Figyeljük meg a cséplőgépből kikerülő szalmát, és ha találunk szemét, figyelmeztessük a gépészt. A dob megfelelő állításával könnyen segíthetünk a bajon.

A kicséplelt gabonát ne halmozzuk vastag rétegbe. 50—70 cm-nél magasabb ne legyen és derült időben többször forgassuk meg. Borús időben ne lapátoltassuk a gabonát, mert az a nyirkot magába szívja.

Arcáhidetések

Lakás

Nyaralók figyelmébe! Olcsó szobák kaphatók a Félix-fürdői állomáshoz 100 méterre. Erdéklődni az erdőszőlőkönél.

Nyári hónapokra kiadó szép utcai butorozott szoba a strandhoz közel. Str. Stramba 2. szám. Oradea.

Egy udvari szoba, konyhas lakás mellékkel augusztus 1-re kiadó. Lakatos számszám eladó. Oradea, Parcul Alba Iulia No. 6.

Kiadó 2 szobás, fürdőszobás, kertes lakás. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a. Évi bér: 18.000 lei és vízdíj.

Kertvárosban, villamos megálló közelében egy modern 2 szobás magánház augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Dallos, Oradea, Str. Negruzii 34. Telefon 802.

Kapualatti utcai butorozott szoba, előszobával azonnal kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 7.

Keresek a szőlőhegyen vagy Oradea környékén bérbe 5-6 szobás lakást. Címet a kiadóba kérek.

Egy kis udvari szoba, konyha, speizos lakás, összes mellékkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhas lakás mellékkel augusztus 1-re kiadó. Parcul Carmen Sylva No. 6.

Butorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

Adás-vétel

MAGAS árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot, bármilyen mennyiségben. **HERBST** ékszerész, Oradea, Regele Ferdinánd No. 3.

Kijátszott mesterhegedű eladó. Oradea, Str. Turnitorilor No. 4.

Eladó alig használt 3 darab lószőr matrac. Oradea, Strada Alexandri 32. emelet.

Eladók a város minden részében kisebb-nagyobb értékű ingatlanok, magán- és bérházak, telkek, szőlők, birtokok. Popovics iroda, Oradea Str. Vlăhuța 6. Telefon: 167.

Eladó jégszekrény, könyvszekrény, barokk ebéd. láda, antik szekrény. Oradea, Strada Brătianu No. 21.

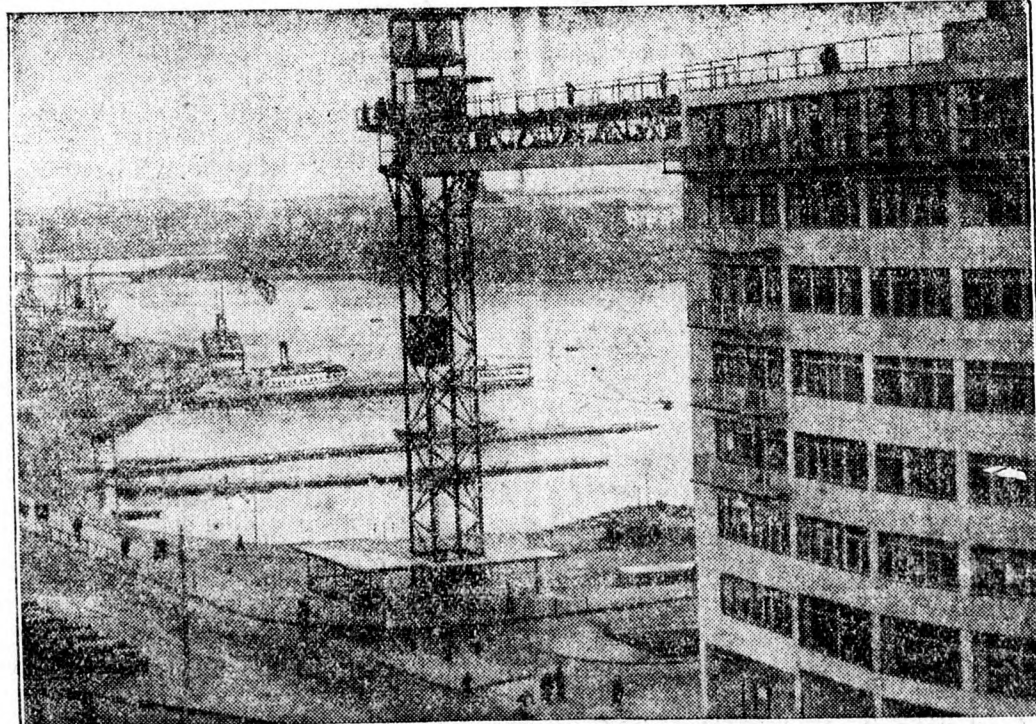
Alkalmazás

Gyermektelen tisztviselő keres lehetőleg központban egyszobás, előszobás, esetleg 2 kisház lakást. Címet a kiadóba kérek.

Szakképzett ápolónő felvétetik az Irgalmasrend kórházába. Oradea.

Oktatás

Javító- és felvételi vizsgára bármely tárgyból eredményesen előkészítő, kitüntetéssel vizsgázott tanárjelölt. Oradea, Str. Crucii 7.

Az utcáról lifttel a hetedik emeletre.

Egy stockholmi kereskedő-ház kitűnő ötlete a képünkön látható lift, amely az utcáról röpti fel a vevőket a hetedik emeletre, ahonnan pazar kilátás nyílik az egész kikötővárosra.